

Smerter, gleder - og lyst til å leve

2006-06-22 Fra 'Legeliv', Dagens Medisin 12/06.

DET ER SNART 25 år siden jeg tok medisinsk embetseksamen. I løpet av disse årene, for det meste som allmennlege, har jeg mange ganger tenkt at jeg skulle skrive ned alle de kloke tanker og ord jeg hører daglig fra voksne og barn jeg møter. Jeg har aldri kommet så langt, men likevel er det mange menneskers liv, historier og tanker som har gjort sterkt inntrykk på meg - og som jeg stadig kommer tilbake til.

Opphav:

Legeliv, Dagens Medisin 12/06

Uten lyspunkter

«Bjørn» kom til meg første gang for vel ti år siden. Hun hadde brukt legesenteret i mange år, men det var en stund siden sist hun hadde vært der. Det var tilfeldig at hun denne gang kom til meg på en akuttid. Hun hadde sterke smerter i kroppen og var svært deprimert. Hun så ingen lyspunkter i tilværelsen og hadde lyst til å dø, men kom altså likevel for å få hjelp. Bjørn var da midt i 50-årene, og hun jobbet som lærer på en ungdomsskole. Hun hadde vært enke i mange år, og har to barn som da var voksne og på vei ut av «redet». Mannen døde plutselig da barna var små, så hun hadde hatt aleneansvar for dem i tillegg til full jobb i mange år. Hun hadde hatt noen depressive perioder tidligere, og hadde i tillegg fått diagnosen fibromyalgi.

Ønsket om å dø...

Kort fortalt møttes Bjørn og jeg minst to ganger ukentlig denne høsten. Hun var svært deprimert, men ville likevel ikke henvises til psykiatrien - på bakgrunn av de erfaringene hun hadde gjort seg tidligere. Hun fant ikke glede i noe og hadde i starten et sterkt ønske om å dø. Lenge var jeg redd for at hun skulle gjøre noe aktivt med det selv. Hun fikk mine telefon- og mobilnumre og beskjed om at hun kunne ringe når som helst - men hun ringte ikke. Smertene i kroppen var sterkere og mer intense enn noen gang, så hun måtte i en periode få smertestillende medisin. Hun begynte også med et antidepressivt medikament, og i løpet av et par måneder kom hun seg en del psykisk. Det er vanskelig å beskrive smertene og lidelsen hun gikk gjennom i denne tiden. Fordi smertene hadde endret karakter fra tidligere, startet vi ny utredning for dette. Etter prøver, biopsier og revmatologvurdering ble konklusjonen at hun har Polymyalgia Revmatica. Hun hadde, og har fortsatt, god effekt av Prednisolon. Da smertene derved slapp taket, ble hennes psykiske helse også bedre, og hun kunne gradvis gå tilbake i jobb.

... gleden av å reise

Det var mot slutten av månedene med meget hyppige konsultasjoner, og etter at smertene og depresjonen var blitt bedre, at Bjørn kom med sine visdomsord. Hun hadde alltid vært glad i å reise, og etter at barna ble store, hadde hun begynt å reise så ofte hun kunne - dels med venner, dels alene. Hun hadde gjentatte ganger reist til Afrika, som oftest alene, og under samtalene fortalte hun og viste bilder fra mange av reisene sine. En dag fortalte hun - til min overraskelse - at nå hadde hun bestilt seg en reise til Sør-Afrika. Hun hadde alltid hatt lyst til å reise dit, og hadde - egentlig lenge før hun fikk sin revmatiske sykdom og den medfølgende depresjonen - planlagt hva hun ville se i dette landet. Så når hun endelig kom seg ut av huset og inn til reisebyrået i byen, var bestillingen fort gjort.

... og lysten til å leve!

Selve reisen skulle ikke skje før mange måneder senere. - Du vet det, at det er viktig å ha noe å glede seg over - og noe å glede seg til! Sa hun til meg som forklaring på at hun hadde bestilt denne turen. Nå som kroppen ikke lenger bare var smerte, og lysten til å leve så smått begynte å komme tilbake, fant hun ut at det som manglet, var noe å glede seg til. For henne var det å glede seg til en reise, noe som hadde betydning og virkelig var en grunn for henne til fortsatt å leve. I alle år etter dette har jeg ofte spurt pasienter om nettopp dette, og det kan vel være grunn til å av og til spørre seg selv også: - Hva har du å glede deg over? Hva gleder du deg til?

Johnny Mjell

Dagens Medisin

Postboks 6970 St. Olavs Plass
0130 OSLO

redaksjonen@dagensmedisin.no

Telefon: 934 30 200

[Kontaktinformasjon](#)

© Dagens Medisin

Alt innhold på www.dagensmedisin.no er opphavsrettslig beskyttet.

Ansvarlig redaktør/administrerende direktør: [Lottelise](#)

[Folge](#)